

ZELENA SHEMA SLOVENSKEGA TURIZMA

POROČILO O TRAJNOSTNIH KAZALNIKIH TURISTIČNE DESTINACIJE

Mestna občina Kranj (MOK) se je v letu 2020 vključila v Zeleno shemo slovenskega turizma (ZSST) z namenom, da s pomočjo mednarodno priznanega orodja za razvoj zelenih destinacij vzpostavi trajnostni model turizma, ki bo valoriziral naravne, družbene in kulturne potenciale ter jih povezal v edinstveno ponudbo turistične destinacije Kranj.

V okviru postopka certifikacije za pridobitev znaka SLOVENIA GREEN DESTINATION, ki je sestavni del Zelene sheme, smo zbrali podatke o trenutnem stanju in odgovorili na približno 100 standardiziranih vprašanj. Izpolnili smo več kot 60 kazalnikov, vključenih v končno poročilo, v katerem destinacija izpostavlja svoje ključne značilnosti, ki so v nadaljevanju kratko povzete. V naslednjem obdobju bomo vzpostavili sistem merjenja kazalnikov s ciljem, da stanje spremljamo in ga z izvajanjem ustreznih ukrepov dolgoročno načrtno izboljšujemo.

Geografski podatki, narava

Kranj je prestolnica slovenskih Alp, kjer si z eno nogo v mestu in z drugo v naravi.

Mestna občina Kranj



Najvišji vrh je Storžič, 2132 m.



Na severu obsega zahodni del Kamniško Savinjskih Alp, na zahodu pa del alpskega predgorja Jelovice.



Površina 150,9 km².



Ima 58.527 prebivalcev s povprečno starostjo 37,38 let.



Zemljevid Kranja z okolico

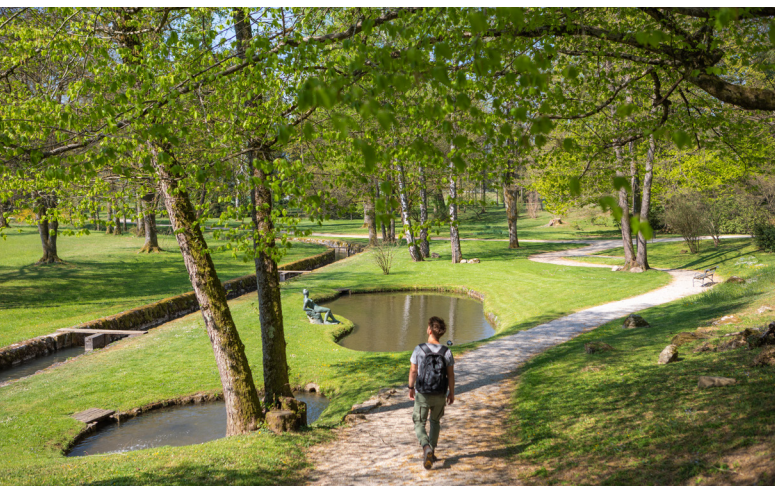


Posebna prednost destinacije je njena lokacija saj je od mednarodnega letališča Fraport Slovenija oddaljena le 7 km, od glavnega mesta Ljubljane 30 km in od slovenskega turističnega bisera Bled, 20 km.

Med naravne površine (kopenska narava) spadajo ne-intenzivne kmetijske površine, gozd, mokrišča, nizka vegetacija in neporaščene površine. Te površine skupaj predstavljajo 98% destinacije, v območje Natura 2000 spada 19,36% površine destinacije. Večja območja Natura 2000 so predvsem na severnem in jugozahodnem delu destinacije, manjša pa tudi v osrednjem delu. Na severnem delu pokrivajo gorski del destinacije, na jugozahodnem pa gričevnato-gozdnata območja ob Savi in v smeri proti Škofji Loki. Od površin kopenske narave je 29,16% varovane (Natura 2000 + Naravne vrednote). Obiskovalci imajo pri nas tudi veliko priložnosti za opazovanje živalstva in rastlinstva saj destinacijo odlikuje bogata biotska pestrost. Takšna območja za opazovanje so predvsem Trbojsko jezero s sotesko Zarica,

kanjon Kokre, Nakelska Sava in gozdni kompleks protokolarnega območja Brdo. Tu prevladujejo gozdovi in obvodne loke ter logi, deloma tudi vključeni v območja NATURA 2000.

Po namenski rabi v Prostorskem redu občine Kranj je 87% površin opredeljenih kot nestavbnih (kmetijsko zemljišče, gozd in vode). Med najbolj občutljiva področja sodijo gozdovi, reka Kokra ter pohodniške in kolesarske poti. Pohodniške poti vzdržujejo lokalna društva in posamezne krajevne skupnosti, ki redno spremljajo stanje na terenu, poročajo in predlagajo ustrezne ukrepe. To velja tudi za lovske družine, ki delujejo na območju občine. Za najbolj obremenjene in najbolj izpostavljene točke načrtujemo posebne ukrepe za preprečevanje negativnih vplivov turizma na naravo.



Kultura in tradicija

Mesto Kranj je eno najstarejših naseljenih območij v Sloveniji, staro več kot 6.000 let (središče Kranja je bilo poseljeno že v neolitiku). Arheološke raziskave so potrdile, da je bil Kranj v času zgodnjega srednjega veka največja naselbina na območju zdajšnjega slovenskega ozemlja. Posledica večtisočletne naselitve in zgodovinske pretočnosti skozi Kranj je bogata kulturna dediščina.

Destinacija ima bogato premično, nepremično in nesnovno dediščino. Podroben popis kulturne dediščine je zapisan v Analizi stanja kulturne dediščine.



481 zgodovinskih zaščenih stavb (cerkve, vile, domačije),



202 spomeniških krajev in objektov (kapele, spomeniki, vojaška pokopališča),



13 zaščenih naselij,



8 drugih objektov in naprav (vodnjaki, rovi, mostovi, transformatorske postaje),



4 spomeniki državnega pomena,



6 muzejev.



Osrednji kraj destinacije je Kranj, ki velja za enega najlepših mestnih jeder v Sloveniji. Njegova srednjeveška zasnova mestnega jedra je zgrajena v značilni piramidalni obliki, ki jo poudarjajo cerkveni zvoniki. Druga značilnost je os sever-jug, ki jo nakazuje vizualna povezava zvonika kranjske župne cerkve in vrha Storžiča. Nedvomno načrtna postavitve višinskih dominant po mestnem prostoru uvršča Kranj med kompozicijsko najbolj pretehtane urbane organizme pri nas in v Srednji Evropi.

Kranj se pozicionira tudi kot najbolj kulturno središče, saj je od nekdaj poznano po dr. Francetu Prešernu, katerega ime je neizbrisno vtisnjeno v življenje mesta. Njegova posebnost so številni dogodki, enakomerno razporejeni preko celega leta, ki privabljajo domače in tuje obiskovalce.





Turizem

Poleg kulturnega turizma je aktivno počitnikovanje eden izmed glavnih stebrov turistične ponudbe destinacije. Turistično informacijski center obiskovalce in domačine usmerja na označene kolesarske in pohodniške poti ter na obisk znamenitosti. Poleg središča Kranja so turistično prepoznavni in obiskani okoliški hribi (Jamnik, Šmarjetna gora, Jošt), Posestvo Brdo, Trbojsko jezero in kanjon reke Kokre.



Destinacija ima **21** nastanitvenih obratov (sobe, apartma, hotel, zasebni ponudniki ležišč), ki skupaj ponujajo



1114 stalnih ležišč.



Destinacija ima tudi kamp Trnovc, ki nudi od **50-60** prostorov za postavitve prikolic ali šotorov, omogočajo pa tudi spanje v leseni hišici za 2 osebi.



Izjemno smo ponosni na hotel Actum, ki je prvi nastanitveni obrat v destinaciji z znakom Green Accommodation.

Zaradi izjemno ugodne klime, geostrateške lokacije in raznolike ponudbe ima destinacija odlične pogoje za razvoj celoletnega turizma. Že sedaj je 80% obiska razporejeno na 9 mesecev, kar je glede na povprečje v Sloveniji izredno ugoden podatek, ki ga želimo v prihodnosti še izboljšati.

V Mestni občini Kranj deluje več turističnih društev, ki skupaj z občino in Zavodom za turizem in kulturo Kranj skrbijo

za negovanje tradicije ter skupaj sooblikujejo številne dogodke. Med največjimi je zagotovo Prešernov smenj, ki se vsako leto odvije 8. februarja.

Obiskovalci imajo pri nas veliko priložnosti za opazovanje živalstva in rastlinstva saj destinacijo odlikuje izjemna biodiverziteteta, tu prevladujejo gozdovi in zelenje, Posestvo Brdo na območju NATURA 2000 ponuja nadzorovane ogledne prosto živčih živali.

Destinacija Kranj je lahko dostopna. Spodbuja okolju prijazna, brezogljčna popotovanja znotraj in med sosednjimi destinacijami saj ima največji elektrificirani sistem za izposajo koles v državi (28 elektrificiranih postaj povezanih z drugimi postajami v sistem Gorenjska.bike). Je tudi izredno varna. Prav tako nikoli doslej ni bilo zaznanih primerov nezakonitega lova ali prodaje zaščitenih živali.

V anketi obiskovalcev smo zabeležili visoko stopnjo zadovoljstva s trenutno pestrostjo in kakovostjo ponudbe destinacije, kar 96% gostov je s ponudbo zelo zadovoljnih. Obiskovalce najbolj prevzame obkroženost mesta z lepimi razgledi na gore, šarm starega mestnega jedra s prijetno atmosfero in prijaznimi ljudmi, kavarnami ter razgibano arhitekturo ter kanjon reke Kokre. Med znamenitostmi izpostavljajo Pungart, Layerjevo hišo in zgodbe o Prešernu.

Zavedamo se zelenega kapitala, ki ga občina premore. To dragoceno dediščino želimo s trajnostno naravnanim razvojem na vseh področjih ter z upoštevanjem smernic Zelene sheme slovenskega turizma ohraniti za bodoče rodove.

Nekaj ključnih kazalnikov Zelene sheme slovenskega turizma bomo redno spremljali in jih objavljali na spletni strani destinacije.

Kristina Sever
Zelena koordinatorka